

som ere lagte i Aar, tilsyneladende ikke er saa demokratisk, som den burde og kunde være. Jeg behøver ikke engang at sige: „tilsyneladende“, for der er adskillige Ligninger, som ikke ere demokratiske, men som virkelig komme til at lægge større Byrder paa de smaa Skatteydere. Den Ligning, der er lagt i Aar, afgiver ingen Maalestok for, hvad de beskattede burde give i Forhold til deres Indkomst og i Forhold til andre, men til Dato har jeg ikke set et eneste fyldestgørende Bevis for, at det var Skattelovens Skyld, ikke at tale om Skattelovens Skyld *alene*, at de smaa i Samfundet være blevne forurettede. Det Eksempel, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds kom med, var jo i den Grad forfejlet, at det blev akkurat det stik modsatte; Skylden maatte absolut være Ligningsmyndighedernes og ikke Skattelovens. Det skal jeg nu ikke røre ved, men det er en uimodsagt Kendsgerning, at alle de Rettigheder, som Skattelovene hjemle, ikke paa langt nær ere blevne benyttede fuldt ud over hele Landet, i alt Fald ikke paa mange af de Steder, hvor jeg er kendt.

Ifølge Loven skal der laves Vedtægter for de forskellige Amtsraads kredse, selvfølgelig ogsaa for Skanderborg og Aarhus Amter. Loven giver jo Ret til at forhøje Indkomsten af faste Ejendomme med 35 pCt. i disse Vedtægter, men saa have de vedtaget, at den kun skal forhøjes med 20 pCt. Der mangler altsaa 15 pCt. Saaledes som man forklarer og fortolker, hvad der er Indtægt af fast Ejendom, nemlig 4 pCt. Rente af den Ejendom, vedkommende Ejer besidder, naar Gælden er trukken fra, vilde det selvfølgelig, hvis man skulde forhøje Indkomsten med 35 pCt. i Stedet for med 20 pCt., ufravigelig komme til at gaa ud over de Besiddere af faste Ejendomme, som sidde med lidt eller ingen Gæld, de mest formuende og velhavende. Det har man ikke gjort, og det kan være, at det er værre adskillige andre Steder end i Aarhus og Skanderborg Amter. Dernæst har man langtfra benyttet Retten til at nedsætte Indkomsten med 65 pCt., som man har i visse Tilfælde. Jeg skal nævne et ganske bestemt Eksempel, hvor jeg kender baade Kommunen og vedkommende Skatteyder. Det var en Portør med en Indkomst af 900 Kr., som var sat i en Skat af 40 Kr. Skatteprocenten, i alt Fald Ligningsprocenten var noget som $4\frac{1}{2}$ pCt. Saa klagede Manden, og saa satte de ham $\frac{1}{3}$ ned, til 27 Kr., og de kunne have sat

ham ned til 14 Kr. Det viser i alt Fald, at i denne Kommune var det ikke Loven, som var i Vejen, men det var selve Ligningsmyndighederne, som skønnede, at det tilkom Portøren med de 900 Kr. at betale saa meget. Der er andre Steder, hvor man er gaaet den modsatte Vej, idet man har benyttet Retten til at nedsætte for langt højere Indtægter, end jeg mener, man burde. Jeg kender en Kommune, hvor den højeste Skatteydere Indkomst er 4,000 Kr. Der har man nedsat, mere eller mindre, alle Indkomster op til 3,000 Kr., og der blev saa kun en 7—8 Stykker tilbage, som de satte op. Følgen deraf blev — og det var netop Hensigten —, at Skatteprocenten kom op saa højt som paa nogen Maade muligt. Det gjordes med velberaad Hu, fordi, sagde man, ved at faa den høje Skatteprocent, ramme vi netop de store Skatteydere. Det er sandt, men hvad man ikke har været særlig og tilstrækkelig opmærksom paa, er Tilbageslaget af denne høje Procent. Thi efter den skulle de betale allesammen, baade smaa og store, og man afskærer sig fra at nedsætte Skatten for de mindre Skatteydere, dem med de smaa Indkomster. Man kan sætte Indkomsten ned, men man kan som Regel ikke faa Skatten med. Jeg skal tage et Eksempel. Naar vi tænke os en Kommune, hvor Gennemsnitsskatteprocenten efter § 8 er 2 — og det er mange Steder Tilfældet i vor Egn —, saa har man drevet Ligningsprocenten op til 4, hvad der ogsaa er Tilfældet mange Steder. Tænker man sig en Mand med 1,000 Kr.s Indkomst, saa kan man nedsætte denne med 50 pCt. — det er jo ikke saa lidt — altsaa ned til 500 Kr., men desuagtet bliver hans Stat akkurat den selvsamme, som om man slet ikke havde sat ham ned, fordi 4×5 er 20 akkurat ligesaa godt som 2×10 er 20. Han faar først Lettelse i sin Skat ved den Del af Nedsættelsen, som ligger ovenover de 50 pCt.

Saa har der ogsaa ved Opgivelse af Indkomsterne været noget Misforhold mellem — det siger jeg rent ud — Gaardmændene og Husmændene. Jeg har set en Opgørelse fra en Husmand med $3\frac{1}{2}$ Td. Land, hvorefter han opgav sin aarlige Indkomst til 787 Kr. Det var altsaa det, han havde at leve af. I den samme Kommune har jeg set en Gaardmand med 4 Tdr. Htk. afgive en specificeret Opgørelse over Indtægt og Udgift med det Resultat, at han fik 400 Kr. i Overskud. Blandt hans Indkomster var der 200 Kr. for Huslejlighed og 200 Kr. for Møddingen. Da